

Федій Олександр Анатолійович

кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри
географії, методики її навчання та туризму

Службова адреса:

Полтавський національний педагогічний університет
імені В. Г. Короленка
(Полтава, вул. Остроградського, 2, кім. 9)
E-mail: fedyi.alexander@gmail.com

У 1998 році закінчив географічний факультет Київського державного університету імені Тараса Шевченка (Київський національний університет імені Тараса Шевченка) з відзнакою. Здобув кваліфікацію спеціаліста – соціоекономіко-географ, економіст регіонального розвитку, викладач.

Трудову діяльність почав у 1988 році слюсарем-інструментальником на Полтавському електромеханічному заводі. З вересня 1993 року по вересень 2003 року працював у Полтавській загальноосвітній середній школі № 17 (Ліцей «Інтелект» № 17) на посаді вчителя географії та економіки. З 2006 року працює в ПНВО № 14 (Ліцей «Здоров'я» № 14) за сумісництвом на посаді вчителя географії та економіки. За час роботи в закладах середньої освіти отримав «вищу категорію» і звання «учитель-методист».

З вересня 2003 року працює у Полтавському державному педагогічному університеті імені В. Г. Короленка (Полтавському національному педагогічному університеті імені В. Г. Короленка) на посаді доцента кафедри географії та краєзнавства (кафедрі географії, методики її навчання та туризму).

У 2013 році в Інституті педагогіки Національної академії педагогічних наук України (м. Київ) захистив дисертацію на тему «Формування у старшокласників демографічних понять у процесі навчання економічної і соціальної географії» за спеціальністю 13.00.02 – теорія та методика навчання (географія) і здобув науковий ступінь «кандидат педагогічних наук». Науковий керівник Топузов Олег Михайлович – дійсний член (академік) НАПН України, доктор педагогічних наук, Заслужений діяч науки і техніки України, віце-президент НАПН України, директор Інституту педагогіки НАПН України. З лютого 2015 року присвоєне вчене звання «доцент».

Гарант освітньо-професійної програми «Середня освіта (Географія)» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Керівник лабораторії «Трансформацій регіональних та локальних геосистем», метою якої є встановлення просторово-часових особливостей трансформацій територій Полтавської області. Очолює студентську проблемну групу «Картографічний метод в сучасних географічних дослідженнях та туризмі».

Член журі I і II етапів Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів Малої академії наук України відділення «Науки про Землю» та III і IV етапів Всеукраїнських учнівських олімпіад з географії, Всеукраїнських турнірів юних географів, II туру Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з географії.

Викладає наступні навчальні дисципліни: «Картографія з основами топографії», «Туристична картографія», «Основи географічних інформаційних технологій», «Географічні інформаційні системи і технології в освіті», «Географія населення з основами демографії», «Географія світового господарства з основами технологій виробництва», «Організація туристичних походів та змагань». Організатор виїзних польових практик по Полтавщині, Україні та за кордон. Є автором понад 120 публікацій.

Нагороджений:

- **Грамота Управління освіти Полтавського міськвиконкому** за підготовку переможця I етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів Малої Академії Наук (2014 рік);
- **Грамота Управління освіти Полтавського міськвиконкому** за підготовку переможця I етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів МАН та вагомий внесок у розвиток і підтримку обдарованої молоді (2015 рік);
- **Почесна грамота Полтавської обласної Державної адміністрації** за багаторічну сумлінну працю, вагомий особистий внесок у розвиток національної освіти, високий професіоналізм, активну громадянську позицію та з нагоди Дня знань (2016 рік);
- **Почесна грамота Полтавської обласної Ради** за багаторічну плідну науково-педагогічну діяльність, вагомий особистий внесок у підготовку висококваліфікованих спеціалістів для освітянської галузі, активну громадянську позицію та з нагоди Дня працівників освіти (2017 рік);
- **Почесною грамотою виконавчого комітету Полтавської міської ради** з нагоди 100-річчя заснування історико-філологічного факультету Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка (2018 р.);
- **Подякою Міністерства освіти і науки України** за багаторічну сумлінну працю, вагомий особистий внесок у підготовку висококваліфікованих спеціалістів та плідну наукову діяльність (2020 р.);
- **Подяка Полтавської обласної Ради** за плідну співпрацю з Полтавською обласною Малою академією наук, високий професіоналізм та значний особистий внесок у розвиток обдарованої учнівської молоді Полтавщини під час проведення II етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів Полтавського територіального відділення Малої академії наук України (2021 р.);
- **Грамота Міністерства освіти і науки України** за багаторічну сумлінну працю, вагомий особистий внесок у підготовку висококваліфікованих спеціалістів та плідну наукову діяльність (2022 р.).

Міжнародна діяльність представлена 5 проєктами:

1. Міжнародний молодіжний проєкт «Ми всі свої – бо всі ми діти» (Україна, Швеція), 27 березня – 9 квітня 2016 року. Мета проєкту: вивчення досвіду адаптації мігрантів у Швеції для реалізації державної політики в Україні щодо переміщених осіб з Донбасу та Криму.

2. Міжнародний молодіжний проєкт «І один у полі воїн» (**Україна, Німеччина, Македонія**), 10–23 квітня 2017 року. Мета проєкту: представлення країнами особистостей кожного народу, які протистояли суспільному тиску та вели боротьбу із тоталітарним режимом.

3. Міжнародний проєкт «Освітній простір Швеції» (**Україна, Швеція**), 25 червня – 5 липня 2018 року. Мета проєкту: знайомство із функціонуванням шведських навчальних закладів, організацією навчання у початкових і середніх школах, методикою викладання дисциплін, зокрема, географією. Наукові інтереси спрямовані на вдосконалення методики вивчення населення в курсах економічної і соціальної географії та географії розселення Полтавської області.

4. Міжнародний проєкт «International week conference at University College of Copenhagen (KP) to the Department of Teacher Education, project International Credit Mobility under the Erasmus + EU programme for education» («Міжнародна конференція тижня в Університетському коледжі Копенгагена (КП) на кафедрі педагогічної освіти, проєкт міжнародної кредитної мобільності за програмою Erasmus + ЄС для освіти») (**Україна, Данія**), 5-9 листопада 2018 року. Мета проєкту: знайомство з методикою викладання географічних дисциплін в Копенгагенському коледжі (Данія).

5. Міжнародний проєкт «International week conference at University College of Copenhagen (KP) to the Department of Teacher Education, project International Credit Mobility under the Erasmus + EU programme for education» («Міжнародна конференція тижня в Університетському коледжі Копенгагена (КП) на кафедрі педагогічної освіти, проєкт міжнародної кредитної мобільності за програмою Erasmus + ЄС для освіти») (**Україна, Данія**), 4-8 квітня 2022 року. Мета проєкту: знайомство з методикою викладання географічних дисциплін в Копенгагенському коледжі, підготовка до проведення спільних практик (**Данія**). Участь в режимі Он-лайн.

Монографії:

1. **Федій О.** Формування демографічних понять у процесі навчання економічної і соціальної географії : монографія. Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2014. 139 с.

2. Компетентнісне навчання та викладання географії у системі неперервної педагогічної освіти: кол. монографія / [авт. кол.: Л. П. Вішнікіна, А. А. Шуканова, **О. А. Федій**, С. П. Сарнавський, та інші.]; за наук. ред. д-ра пед. наук Л. П. Вішнікіної. Полтава, 2022. 221 с.

Навчальні посібники та методичні рекомендації:

1. **Федій О. А.** Методичні рекомендації по роботі з відкритою ГІС SAGA: навч.-метод. посіб. / Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. Полтава, 2020. 70 с.

2. **Федій О. А., Шуканова А. А.** Туристична картографія : навч.-метод. посіб. / Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. Полтава, 2020. 74 с.

3. Вішнікіна Л.П. Соціально-економічна географія світу у структурно-логічних конспектах / Л.П. Вішнікіна, **О.А. Федій**. – Полтава : АСМІ, 1998. – 63 с.

4. **Федій О.А.** Основи технологій промислового виробництва : навчальний посібник / **Олександр Анатолійович Федій.** – Полтава : ПНПУ імені В.Г. Короленка, 2010. – 52 с.
5. **Федій О. А.** Геоекономіка (курс лекцій) / **Олександр Анатолійович Федій.** – Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2014. – 68 с.
6. **Федій О.А.** Методичні рекомендації щодо розв’язування задач з економіки за програмою профільного навчання для учнів 9-11 класів (частина І) / **Олександр Анатолійович Федій.** – Полтава, 2008. – 21 с.
7. **Федій О. А.,** Шуканова А. А. Методичні рекомендації з проходження виробничої фахової практики підготовки здобувачів освітнього ступеня «бакалавр» спеціальності 242 Туризм / Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. Полтава. 2020. 25 с.
8. **Федій О.А.** Картографія з основами топографії : Методичний посібник для підготовки здобувачів освітнього ступеня «Бакалавр» із галузі знань 01 «Освіта» спеціальності 014.07 «Середня освіта (Географія)» та галузі знань 10 «Природничі науки» спеціальності 103 «Науки про Землю» / **Олександр Анатолійович Федій.** – Полтава, 2019. – 48 с.
9. Методичні рекомендації до виконання курсових робіт для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності (предметної спеціальності) 014.07 Середня освіта (Географія) / Л. П. Вішнікіна, **О. А. Федій,** А. А. Шуканова, Т. С. Япринець. Полтава: ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2021. 31 с.
10. Навчально-методичні рекомендації до виконання магістерських робіт для здобувачів вищої освіти за освітньою програмою «Середня освіта: (Географія)» другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності (предметної спеціальності) 014.07 Середня освіта (Географія) / Л. П. Вішнікіна, **О. А. Федій,** А. А. Шуканова, Т. С. Япринець. Полтава: ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2021. 30 с.

Публікації в зарубіжних виданнях:

1. **Федій О.А.** Системний підхід при формуванні демографічних понять у процесі навчання географії / **О.А. Федій,** П.В. Шуканов // Science and Education a New Dimension. Pedagogy and Psychology, III(32), Issue: 63, Budapest, 2015. – С. 48–51. – p-ISSN 2308-5258, e-ISSN 2308-1996.
2. **Федий Александр.** Семейно-брачная структура населения мира в школьной географии Украины / **Александр Федий** // Проблемы на географията (Problems of geography), 4, 2017. – Българска академия на науките (Bulgarian academy of sciences), Sofia, 2017. – С. 93–103.

Публікації в журналах і збірниках наукових праць категорії «Б»:

1. **Олександр Федій,** Любов Вішнікіна, Анжела Шуканова. Застосування географічних інформаційних систем у підготовці майбутніх вчителів географії. *Витоки педагогічної майстерності* : зб. наук. праць / Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. Полтава, 2022. Випуск 29. С. 236-240 DOI: <https://doi.org/10.33989/2075-146x.2022.29.264357>

2. **Федій О. А., Єрмаков В. В.** Особливості застосування інтерактивних методів у навчанні учнів в умовах шкільної освіти. *Перспективи та інновації науки (Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина»)*. 2022. № 2 (7). С. 670–681. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2022-2\(7\)](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2022-2(7)), ISSN 2786-4952 Online.

3. Любов Вішнікіна, Віктор Самойленко, **Олександр Федій**, Ольга Лисиця. Розвиток емоційного інтелекту учнів у процесі компетентнісного навчання географії. *Витоки педагогічної майстерності* : зб. наук. праць / Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. Полтава, 2021. Випуск 27. С. 54–62. DOI: <https://doi.org/10.33989/2075-146x.2021.27.247027>

4. Shukanova, A., Vishnikina, L., & **Fediy, O.** (2021). Сільський туризм та його геопросторова організація на Полтавщині. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія: Міжнародні відносини. Економіка. Країнознавство. Туризм*, (12), 255-265. Retrieved із <https://periodicals.karazin.ua/irtb/article/view/16844>.

5. **Федій О.А.** Територіальна структура сільського розселення Полтавської області / **О.А. Федій** // Український географічний журнал. – 2016. – Вип. 3. – С. 44–49.

6. **Федій О.А.** Нормативно-правова база вдосконалення сільського розселення України / **О.А. Федій** // Економічна та соціальна географія [наук. зб., відп. ред. Іщук С.І.] – К., 2007. – Вип. 57. – С. 104–111.

7. **Федій О.А.** Типізація сільських поселень Полтавської області / **О.А. Федій** // Економічна та соціальна географія : [наук. зб., відп. ред. Іщук С.І.] – К., 2008. – Вип. 58. – С. 103–111.

8. **Федій О.А.** Системи сільського розселення Полтавської області : сучасний стан та перспективи формування / **О.А. Федій** // Географія і сучасність : [зб. наук. праць Нац. пед. у-ту ім. М.П. Драгоманова]. – К. : Видавництво НПУ імені М.П. Драгоманова. – 2009. – Вип. 21. – С. 100–108.

9. **Федій О.А.** Висвітлення демографічних понять у підручниках з географії / Олександр Анатолійович Федій // Проблеми сучасного підручника : зб. наук. праць / [ред. кол., головн. ред. В.М. Мадзігон; наук. ред. О.М. Топузов]. – К. : Педагогічна думка, 2011. – Вип. 11. – С. 238–245.

10. **Федій О.А.** Формування демографічних понять засобами шкільного підручника з географії / **О.А. Федій** // Проблеми сучасного підручника : зб. наук. праць / [ред. кол.; наук. ред. – О.М. Топузов]. – К. : Педагогічна думка, 2012. – Вип. 12. – 784 с. – С. 735–742.

11. **Федій О. А.** Науковий контекст демографічних понять у методиці навчання економічної і соціальної географії / **О. А. Федій**. – Постметодика. – Полтава, 2013. – № 3 (112). – С. 3–40.

12. **Федій О. А.** Якісні показники демографічної характеристики населення у методиці навчання географії / **О. А. Федій** // Витоки педагогічної майстерності: зб. наук. праць. – Полтава : Полтавський нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка, 2013. – Випуск 12. – С. 338–342.

13. **Федій Олександр.** Територіальна організація сільського розселення Полтавської області / **Олександр Федій** // Часопис соціально-економічної географії: Міжрегіональний збірник наукових праць. – Харків: Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна, 2014. – Вип. 16 (1). – 258 с. – С. 103–109.

14. **Федій О. А.** Демографічні поняття в системі профільної географічної освіти \ **Олександр Анатолійович Федій** // Проблеми сучасного підручника. Збірник наукових праць. [За наук. ред. О. М. Топузова]. – К. : Педагогічна думка, 2014. – № 5 (14). – 480 с. – С. 383–388.
15. **Федій О. А.** Демографічна політика у шкільному курсі географії / **О. А. Федій** // Витоки педагогічної майстерності: зб. наук. праць / Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2017. Випуск 22. – С. 209-213.
16. **Федій О.А.** Філософські підходи до осмислення категорії «середовище» / **О.А. Федій** // Філософські обрії : Науково-теоретичний журнал; Інститут філософії імені Г.С.Сковороди НАН України, Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г.Короленка. – 2016. – Вип. 36. – С. 88–97.

Публікації зі студентами:

1. **Федій О. А.,** Черкашина С. А. Роль транспорту в обслуговуванні туристів // матер. Всеукраїнської науково-практ. інтернет-конф. для студентів, аспірантів, молодих вчених «Освітні й наукові виміри географії та туризму». Полтава. 2020. С. 135–136.
2. **Федій О. А.,** Риндюк О. С. Перспективи використання залізрудних родовищ в Полтавській області // матер. Всеукраїнської науково-практ. інтернет-конф. для студентів, аспірантів, молодих вчених «Освітні й наукові виміри географії та туризму». Полтава. 2020. С. 74–78.
3. **Федій О. А.,** Давиденко О. О. Ракетобудування України в шкільній географії // Science, society, education: topical issues and development prospects. Abstracts of the 2nd International scientific and practical conference. SPC «Sci-conf.com.ua». Kharkiv, Ukraine. 2020. Pp. 353-357. URL: <http://sci-conf.com.ua>.
4. **Федій О. А.** Грінько К. О. Демографічна політика в країнах світу: сутність та основні заходи. *Освітні й наукові виміри географії та туризму*: матер. II Всеукраїнської науково-практ. інтернет-конф. з міжнар. участю (м. Полтава, 26 бер. 2019 р.). Полтава. 2019. С. 82–85.
5. **Федій О. А.** Компетентнісний підхід у вивченні населення України та світу / **О. А. Федій,** А. О. Турець // Сучасні соціокультурні практики : компетентнісно-аксіологічний аспект : Збірник статей і матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченої 10-літтю кафедри культурології та методики викладання культурологічних дисциплін ПНПУ імені В. Г. Короленка (29-30 березня 2018). Полтава : ПП «Астроя», 2018 . С. 184–188.
6. **Федій О. А.** Формування картографічної компетентності учнів на уроках географії / **О. А. Федій,** В. С. Перебийніс // Сучасні соціокультурні практики : компетентнісно-аксіологічний аспект : Збірник статей і матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченої 10-літтю кафедри культурології та методики викладання культурологічних дисциплін ПНПУ імені В. Г. Короленка (29-30 березня 2018). Полтава : ПП «Астроя», 2018. С. 179–184.
7. **Федій Олександр,** Андреева Тетяна. Ядерна енергетика України: перспективи і шляхи розвитку // Збірник матеріалів XXV наукової конференції здобувачів вищої освіти факультету історії та географії. Полтава. 2022. С. 203-205.

8. **Федій Олександр**, Бабієва Тетяна. Використання інформаційно-комунікаційних технологій під час вивчення демографічної складової шкільної географії // Збірник матеріалів XXV наукової конференції здобувачів вищої освіти факультету історії та географії. Полтава. 2022. С. 205-207.

9. **Федій Олександр**, Кізенко Оксана. Проблеми і перспективи розвитку чорної металургії України // Збірник матеріалів XXV наукової конференції здобувачів вищої освіти факультету історії та географії. Полтава. 2022. С. 228-231.

10. **Федій Олександр**, Домашенко Аліна. Етносадиба «Лялина світлиця» як об'єкт сільського зеленого туризму Полтавщини // Збірник матеріалів XXV наукової конференції здобувачів вищої освіти факультету історії та географії. Полтава. 2022. С. 221-223.